

PERUSTUSLAKIVALIOKUNNAN MIETINTÖ 8/2014 vp

Valtioneuvoston oikeuskanslerin kertomus vuodelta 2013

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 10 päivänä kesäkuuta 2014 lähettänyt perustuslakivaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi valtioneuvoston oikeuskanslerin kertomuksen vuodelta 2013 (K 5/2014 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- valtioneuvoston oikeuskansleri Jaakko Jonka, apulaisoikeuskansleri Risto Hiekkataipale ja kansliapäällikkö Kimmo Hakonen, Oikeuskanslerinvirasto.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Yleistä

Oikeuskanslerin kertomuksen yleiskatsausosassa esitellään oikeuskanslerin tehtävät ja toimivaltuudet sekä tarkastellaan Oikeuskanslerinviraston toimintaa yleisesti tilastotietojen valossa. Tämän lisäksi kertomuksessa selostetaan oikeuskanslerin toimintaa tasavallan presidentin ja valtioneuvoston virkatointien lainmukaisuuden valvonnassa, perus- ja ihmisoikeuksien valvontaa, viranomaisten ja muiden julkista tehtävää hoitavien laillisuusvalvontaa hallinnonaloittain sekä asianajajien ja julkisten oikeusavustajien toiminnan valvontaa. Tarkempia tilastotietoja viraston toimenpiteistä ja työtilanteesta sisältyy kertomuksen viimeiseen lukuun.

Kertomukseen sisältyy vakiintuneen käytännön mukaisesti oikeuskanslerin ja apulaisoikeuskanslerin yleisemmät puheenvuorot. Perustuslakivaliokunta pitää näitä puheenvuoroja hyödyllisenä ja ansiokkaana lisänä kertomukseen. Oikeuskansleri Jonka tarkastelee puheen-

vuorossaan oikeuskanslerin tehtävää oikeudellisten asiantuntijapalveluiden valvonnassa. Apulaisoikeuskansleri Puumalaisen puheenvuoro koskee laillisuusvalvonnan vaikuttavuutta ja laillisuusvalvontaan vaikuttamisen yllättäviä polkuja.

Kanteluasioiden käsittely

Kertomusvuoden aikana Oikeuskanslerinvirastoon saapui 2 177 kanteluasiata. Tämä on enemmän kuin edellisenä kertomusvuonna (1 808). Kanteluiden määrä on historiallisen suuri.

Kanteluasioita ratkaistiin 2 083, mikä merkitsee sitä, että asioita ratkaistiin jonkin verran vähemmän kuin niitä saapui. Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että kertomuksesta ei käy ilmi kovin tarkasti kanteluasioiden käsittelyaika. Eduskunnan oikeusasiamiehen kertomusta koskevassa mietinnössään perustuslakivaliokunta toteaa, että oikeusasiamiehen kanslia saavutti kertomusvuonna kanteluiden enintään vuoden käsittelyaikaa koskevan tavoitteen (PeVM 6/2014 vp). Myönteisestä kehityksestä huoli-

PeVM 8/2014 vp — K 5/2014 vp

matta perustuslakivaliokunta pitää tarpeellisena korostaa (ks. PeVM 2/2014 vp, PeVM 10/2012 vp, PeVM 6/2012 vp) tarvetta kanteluasioiden mahdollisimman joutuiseen käsittelyyn Oikeuskanslerinvirastossa.

Perustuslakivaliokunta ei ole erikseen arvioinut oikeuskanslerin yksittäisiä ratkaisuja tai kannanottoja.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella perustuslakivaliokunta ehdottaa eduskunnan hyväksyttäväksi kannanoton,

että eduskunnalla ei ole huomautettavaa kertomuksen johdosta.

Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 2014

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Johannes Koskinen /sd
jäs. Sauli Ahvenjärvi /kd
Tuija Brax /vihr
Eeva-Johanna Eloranta /sd
Ilkka Kantola /sd
Pia Kauma /kok
Kimmo Kivelä /ps
Anna Kontula /vas

Markus Lohi /kesk
Elisabeth Naclér /r
Vesa-Matti Saarakkala /ps
Kimmo Sasi /kok
Tapani Tölli /kesk
Harry Wallin /sd
vjäs. Simo Rundgren /kesk.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Matti Marttunen.